

<i>Úvodní poznámka.</i>	9
1.0 Úloha lékařské psychologie v dnešní medicíně	10
1.1. Vymezení oboru	10
1.2. Psychogenní iatropatogeneze	13
1.3. Placebo efekt.	14
1.4. Syndrom vyhaslosti.	15
Souhrn.	16
2.0 Vývojová psychologie	17
2.1. Mechanismy vývoje	17
2.2. Prenatální období a porod.	20
2.3. Dětství.	22
2.4. Dospívání	27
2.5. Dospělost a stáří	29
Souhrn.	31
3.0 Osobnost	32
3.1. Význam a vymezení psychologie osobnosti	32
3.2. Psychické obranné mechanismy, překonávání náročných a kritických životních situací a událostí	36
3.3. Psychická reaktivita pacienta	44
Souhrn.	47
4.0 Motivace člověka	48
4.1. Základní pojmy teorie motivace	48
4.2. Třídění lidských potřeb	50
4.3. Motivace pacientů	51
4.4. Motivace lékařů	53
4.5. Motivace volby oboru.	57
Souhrn.	59
5.0 Rodina a její význam pro jedince	60
5.1. Funkce rodiny	60
5.2. Vzájemný vztah rodičů	62
5.3. Typy a vývoj rodiny	64
5.4. Rodina a zdraví	66
Souhrn.	76
6.0 Vztah pacient–lékař a jejich vzájemná komunikace	77
6.1. Role lékaře.	78
6.2. Role pacienta.	79

6.3.	Vztah lékař–pacient.	80
6.4.	Komunikace a spolupráce pacienta s lékařem.	83
6.5.	Balintovské supervizní skupiny	87
	Souhrn.	88
7.0	Psychologický přístup k nemocnému a důležitým osobám jeho života . .	89
7.1.	Vymezení základních pojmů	89
7.2.	Autorita a pravdivost	90
7.3.	Úcta a respekt	92
7.4.	Porozumění	93
	Souhrn.	96
8.0	Rozhovor lékaře s pacientem	97
8.1.	Rozhovor a otázky	97
8.2.	Typy lékařského rozhovoru a jeho dimenze	99
8.3.	Nedirektivní empatický rozhovor.	102
8.4.	Zevrubný explorativní rozhovor	104
	Souhrn	109
9.0	Zásady sdělování nepříznivých informací pacientům a jejich rodinám .	111
9.1.	Uvedení do problematiky	111
9.2.	Sdělování nepříznivých informací rodičům postižených dětí	113
9.3.	Sdělování nepříznivé informace, která není extrémně závažná	114
9.4.	Sdělování extrémně nepříznivé informace	115
	Souhrn	117
10.0	Prvé setkání s dospělým pacientem v ambulantní praxi.	118
10.1.	Přijetí pacienta	118
10.2.	Orientační rozhovor	119
10.3.	Vyšetření pacienta.	121
10.4.	Informování pacienta	122
10.5.	Rozloučení	123
10.6.	Anamnéza	123
	Souhrn	124
11.0	Základní psychologická péče o pacienty vedené ambulantně	125
11.1.	Převážně psychologicky neproblémoví pacienti	126
11.2.	Pacienti psychologicky problematictí	128
11.3.	Psychologické stránky farmakoterapie	131
	Souhrn	135
12.0	Psychologická péče o hospitalizované pacienty	136
12.1.	Potřeby pacientů v nemocnici	136
12.2.	Psychologická příprava na zatěžující diagnostická vyšetření, základní předoperační a pooperační péče	138
12.3.	Chronická, těžká a nevléčitelná onemocnění (defekty)	141
	Souhrn	144

13.0 Psychologická péče o psychosomaticky nemocné	146
13.1. Alexithymie a účelovost	146
13.2. Psychologická problematika nemocných s infarktem myokardu	147
13.3. Psychologické vedení psychosomaticky nemocných	150
13.4. Léčebné společenství	151
Souhrn	152
14.0 Bolest a její mírnění psychologickými prostředky	153
14.1. Vymezení a hlavní charakteristiky bolesti	153
14.2. Tolerance bolesti	156
14.3. Mírnění bolesti psychologickou cestou	157
Souhrn	161
15.0 Úzkost a strach	162
15.1. Vymezení úzkosti a strachu	162
15.2. Vývoj úzkosti a strachu	164
15.3. Dynamika vzniku úzkosti	165
15.4. Mírnění a odstraňování úzkosti a strachu psychologickou cestou	167
Souhrn	168
16.0 Truchlení a deprese	169
16.1. Vymezení truchlení a deprese	169
16.2. Dobrovolně nedobrovolný odchod ze života	171
16.3. Jednání s depresivními pacienty a léčba deprese psychologickými prostředky	173
Souhrn	176
17.0 Hněv a agresivita	177
17.1. Vymezení pojmů, hlavní charakteristiky a teorie	177
17.2. Projevy a příčiny agresivního jednání u pacienta a lékaře	179
17.3. Zvládání agresivity psychologickými prostředky	181
Souhrn	182
18.0 Problematika umírání a smrti	183
18.1. Pojem smrti	183
18.2. Pojetí smrti v ontogenezi	185
18.3. Strach ze smrti	186
18.4. Psychologická péče o umírající a blízké osoby jejich života	188
18.5. Psychologická péče o pozůstalé	193
Souhrn	195
19.0 Duševní krize, psychologická první pomoc a intervence v krizi	197
19.1. Duševní krize	197
19.2. Psychologická první pomoc	198
19.3. Intervence v krizi	202
19.4. Psychická odolnost vůči krizi	203
Souhrn	206

20.0 Psychoterapie	207
20.1. Definice	207
20.2. Indikace	210
20.3. Cíle a účinnost psychoterapie	215
20.4. Formy a prostředky psychoterapie	217
20.5. Účinné faktory a obecný model psychoterapie.	219
Souhrn	224
21.0 Psychoneuroimunologie	225
21.1. Definice a význam oboru	225
21.2. Souvislosti mezi psychickými procesy a imunitou	226
21.3. Ovlivňování imunitního systému psychoterapeutickými prostředky	233
Souhrn	235
22.0 Psychologická diagnostika	237
22.1. Vymezení oboru a jeho užití v praxi	237
22.2. Psychologický diagnostický postup a metody	240
22.3. Metody psychologické diagnostiky dětí, dospívajících a dospělých	246
22.4. Spolupráce lékaře a klinického psychologa	252
Souhrn	257
Literatura	258
DODATKY	260
Úmluva na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny.	260
Práva pacienta	265
Charta práv hospitalizovaných dětí	267
POŽADAVKY KE ZKOUŠCE Z LÉKAŘSKÉ PSYCHOLOGIE	268
Povinná literatura.	268
Doporučená literatura.	268
Kontrolní otázky	269
TEMATICKÉ OKRUHY KE STÁTNÍ ZKOUŠCE ZE SOCIÁLNÍHO LÉKAŘSTVÍ	272
Etika, psychologie, psychoterapie	272
Sociální lékařství (rehabilitace, sociální pediatrie, geriatrie)	274
Veřejné zdravotnictví (lékařská demografie, zdravotnické právo, ekonomika a management ve zdravotnictví)	276